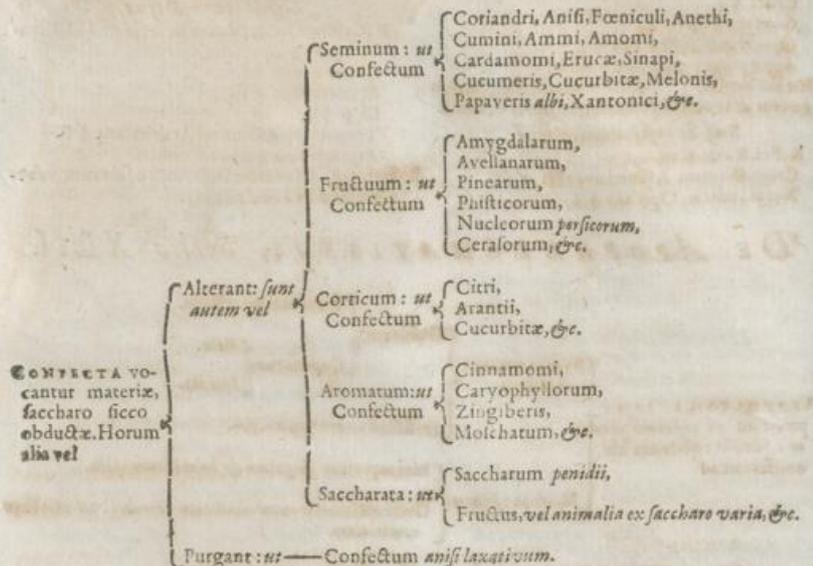

DE CONFECTIS, Sectio XLIII.

Confectum Coriandri.

R. Coriandri à sordibus, pulveribus, festucis, lapillis & pediculis cribrando, veniando & seligendo repurgati, & ab omni humiditate exsiccati T̄b ij.

Ponuntur in æneum vas penſile duabus anſis ſuſpenſum, & ſuper carbones hinc inde, antriolum, retrorſum, dextrorſum, ſiſtrotorium agitantur: nunc in orbem volvuntur, nunc inſta: avenæ in vannis moventur, donec caleſcant. Caleſcētis inſundatur parum ſacchari, ad debitam, & quodammodo perfectam conſiſtentiā, id eſt, propemodum ut ad morſulos & orbiculos octi, cochleari ferreo non procul ab extremitate uno foramine perforato, & continuo agitantur, donec ſiccetur ſaccharum: deinde aliud aſſunditur, ut prius, idq; tantisper ſit, dum juſtam acquirat magnitudinem. Superficiē in pleriq; levis eſt, niſi ſingulari artificio aſperior, ſeu (ut vulgo loquuntur) criſpa ſit, videlicet ex alio ſaccharum fundendo. Si materia conglobatur, vel ſaccharo conſertim inſuſo, vel negligenter moto, manu attrita diſſolvuntur nodi. In fine conſecturæ exacte ſiccantur: deinde in locum calidum & ſiccum cribro inapoſita reponantur. * Oriſicium ventriculi ſuperius claudit, & corroborat à cibo ſumptum. Medici Colonienſes.

Confectum Anifi.

R. Sem. Aniforum optime mundatorum T̄b ij. Induntur in vas æneum penſile, ut ſuprà, & ſu-

A per ea inſunditur ſaccharum levis coctiois in principio, & bene manibus ducuntur per vas æneum, utquequò ſere ſint cooperta, beneq; exiccantur ad omnem manum ſacchari: & hoc continuatur uſque in finem, ſi ſolidos ſeu læves anifos facere velle. Si verò aſperos aut criſpos, poſtquam cooperta eruat, aliunde ſaccharum cum cochleari ferreo, ab alto, & ſit fortis cocturæ: deinde vas hinc inde aguetur, ut in coriandris eſt dictum. Anifi quanto minores, tantò pulchriores: & quantò duriore, tantò laudabiliores. Duri enim ſiunt, & non ſolum anifi, ſed & cætera alia conſecta, ſi bene ſiccantur ad omnem ſacchari aſſuſionem. * Urinam movet, digerit, ſi uſq; ventris diſcutit, oris halitum commendat. Theſaurus Aromatariorum.

Confectum Fœniculi, &c.

Semen Fœniculi, anethi, cumini, ammi, amomi, cardamomi, erucæ, ſinapi, cucumeris, cucurbitæ, melonis, papaveris albi, Xantonicis, &c. eodem modo ſaccharo obducuntur, ut coriandri & anifi.

Confectum Amygdalarum dulcium.

Amygdalæ bene cum pane aſpero fricantur, atque in vaſe æneo penſili, ſuper carbones, hinc inde agitatæ, ſiccantur, & ab omni immunditia mundantur: demum ſaccharum fortis coctiois cochleari ferreo perforato ſuper eas inſunditur, vas huc & illuc ducendo inceſſanter: & tantisper hoc fiat, dum bene regantur: & quantò magis

agitatio vasis continuatur, tanto solidiores redduntur. Sunt qui cum cortice conficiunt amygdalas: & hoc modo confecta, longiori tempore durant, nec rancescunt. Sunt qui à superiori cortice mundant. Quidam illas dividunt in partes duas, & crispas faciunt. *Theſaurus Aromatariorum.*

Confectum Avellanarum.

R. Avellanarum quantum volueris: & fac ut in amygdalis dictum est, vel crispas vel leves faciendū. Antequam autem conficiantur avellane, bene in vase aeneo pensili hinc inde agitari debent, & calefieri quoad subtilis cortex eis adhaerens removeatur. *Theſaurus Aromatariorum.*

Confectum Pinearum.

R. Pinearum bene mundatarum, quantum volueris. Super eas infunde saccharum cum cochleari ferreo perforato, bonæ cocturæ, à principio usque ad finem: & agita bene vas hinc inde, prout in coriandris asperis dictum est supra. Si verò solidos seu leves facere volis, facias ut supra de amygdalis dictum est, & de projectione sacchari, & vasis agitatione. Hoc confectum parum durat, eo quia rancescunt pinex: & antequam conficiantur, animadvertendū est, ne rancida sint. Cognoscuntur autem, quia sunt nigrae, & mali saporis, quare purgandæ sunt cum sulfuris. Quidam in prima sacchari exhibitione ponunt albumen ovi, bene agitatum, cum saccharo non multum calido, ne albumen coqueretur: & hoc faciunt eò, quia cum difficultate saccharum eis adhaeret propter oleaginitatem, quæ in eis est: & hic modus non vituperatur. *Idem.*

Eodem etiam modo pistici, persicorum & cerasorum nuclei conficiuntur.

Piniocatum.

R. Sacchari albi, aqua rosarum dissoluti, clarificati ℥ ij. Agitur opime cum baculo, ab igne remoto: & cum coctum fuerit ad perfectionem, addantur pinearum mundatarum ℥ iv. misceantur, & permittantur infrigidari ad formam confectio- nis solidæ. *Theſaurus Aromatariorum.*

Confectum Citri.

R. Corticem citri, minutim in frusta longiuscula incisorum, quantum volueris. Ponuntur in vase aeneo pensili super carbones: superinfundendo saccharum coctum, cum cochleari ferreo perforato, atque vas hinc inde agitando, quousque satis crassi reddantur. Adhuc etiam modum Arancii cortices & cucurbitæ conficiuntur. *Theſaurus Aromatariorum.*

Confectum Cinnamomi.

R. Cinnamomum à superiori cortice excorticatum, quantum volueris. Per parva fila inciditur, & in vase aeneo pensili super carbones ponitur, superinfundendo saccharum cum cochleari ferreo, parvo foramine forato. Et in principio, videlicet per tres vias, saccharum sit lævis coctionis, postmodum usque in finem fortis, vas hinc inde bene agitando, ut

in coriandris dictum est: & tantisper hoc continetur, quousque satis crassi reddantur. Quidam post primam sacchari projectionem, aspergant zingiber pulverizatum, ut fiant fortiores, acriterque. *Theſaurus Aromatariorum.*

Confectum Caryophyllorum.

R. Caryophyllorum quantum volueris. Extrema, beneque in unda ab omni spurcitia: deinde superinfunde saccharum cum ferreo cochleari perforato, satis fortis cocturæ. Et si illos asperos facere volis, facies ut de coriandris crispis dictum est, & de agitatione vasis & sacchari projectione. Ad confecta bene crispia faciendā, foramen cochlearis parvum esse debet, & saccharum æqualiter & uniformiter superinfundi: & quanto altius saccharum proficitur, tanto melius: nec permittendæ sunt guttæ super eas cadere: illæ enim opus tuum destruent.

Confectum Zingiberis.

Confectum Zingiberis eodem modo fit, ut Cinnamomi.

Confectum moschatum seu moschardini.

R. Cinnamomi interioris, & electi, & bene pulverizati ℥ ij.

Musci optimi, cum paucissima aqua rosarum dissoluti ℥ ss.

Misce duo hæc in vase aeneo pensili super carbones, superinfundendo saccharum bene coctum, beneque & incessanter manibus saccharum duatur, & bene exerceatur: & toties hoc fiat, quò ad grossitudinem seminis papaveris veniant, & in fine dando per duas vias saccharum lævis coctionis, ut rotundi fiant. Muscardini non nisi cum difficultate corpus accipiunt: sed sagax Aromatarius & sollicitus, in miscendo manibus saccharum, & species, citò eos format: post verò duas vel tres vias seu manus sacchari tribelladi sunt: à qua tribratione exeunt muscardini, grossitudinis puncturæ acus, & pulvis reservetur, & alii qui jam corpus sumpsérunt, expleantur. *Theſaurus Aromatariorum.*

Pasta laudatissima, Mostacioni Italiane dicta.

R. Sacchari albillimi pulverisati,

Farinæ arabianæ ana ℥ ss.

Cinnamomi optimi ℥ ij.

Zingiberis, Caryophyllorum ana ℥ j ss.

Piperis ℥ ss.

Vitellos ovorum N. j ss.

Moschi cum aqua rosata temperati gr. ij.

Misce, fiat pasta.

Panes ad tabem.

R. Amygdal. dulcium excorticatarum ℥ ij.

Pinearum, pistaciorum non rancidorum ana ℥ j.

Pulpæ dactylorum, passularum, jujubarum ana ℥ j ss.

Gummi Tragacanthi & Arabici ana ℥ j.

Amyli ℥ ij. Pulpæ capri elixi ℥ iv.

Fruſtus macerari aqua roſata, cum reliquis A
tundatur, & ſaccharo paulatim aſperſo fiat maſ-
ſa, indeq; cujuſque figuræ panes lentim ſiccandis,
ac auro obducantur. *Heurnius.*

Morſellata alba.

R. Sacchari clarificati, & coctionis non perfe-
ctæ ℥j.
Agitetur optime cum baculo, & poſt longam e-
jus duſionem, addantur
Zingiberis minutim incifi ℥ij.
Deinde ſaccharum perfecte coquatur, & in mor-
ſellis incidatur. *B*

Saccharum Penidii.

Accipitur ſaccharum album be num, (poſſeſt
ex viliori parari) coquitur leuiori flamma ad
extremam ipſitudinem, quæ ita cognoſcitur.
Quædo portuſſentia aliqua digitis extremitis duo-
bus diſtracta in tenuiſſima quali ſiſa abit, quæ
percuſſa digito, tanquam vitrum diſſiduit. Inde
effundatur ſuper marmor butyro, oleo amygdali-
no, aut oliuarum leuiter inunctum, & manibus
vel inunctis, vel amyli polline aſperſis, ne adha-
reat comprehenſum, ex alto paulatim comprimi-
mendo, & fricando hinc inde demittitur aliquo-
ties: tandem ubi paulum refrigit, ferramento un-
co parieti infixio obvolvitur, idq; tanſper, dum
benè lentum & candidum efficiatur. Quo autem
diutius trahitur, eò candidius redditur. Tandem
attractum famulis diſtribuitur, ut diſtrahendo
torquendoq; formetur modo conſueo. Forma-
tum reponatur loco calido. Alii mel addendum
eſſe ſcribunt, quod uſu non receptum. *Colonicenſes.*

*Ad faciendum fruſtus & animalia omnia
ex ſaccharo.*

R. Sacchari albi quantum volueris, & pulveri-
za: deinde poſt ſubtilem pulverizationem im-
paſſetur cum albuminibus ovorum quantitate
ſufficiente in tantum, quòd formam palte habeat:
deinde ungetur formæ cum oleo amygdalarum
dulcium, & de dicta paſta formæ impleantur,
poſtea ſimul comprimatur: & ſic erunt animalia
vel fruſtus facti: & ſic omnia fieri poſſunt: deinde
ponantur in ſtopha ad ſiccandum: deinde
colore inſiciantur. *Theſaurus Aromatariorum.*

Panis Marſicus.

R. Amygdal. dulcium mundatarum, & ſubti-
liter contularum ℥℥ ſ.
Sacchari optimi pulverizati ℥℥ ſ. vel ℥℥ j.
Aque roſarum quantum ſufficit.
Formetur marzapanis, pane azy mo ſubſtrato. *F*
Coquatur in clibano, vel vaſe cupreo, ad id apto.

*Paſta nutriens, cor ſiccum alterans
& roborans.*

R. Carnis teſtudinum nemoralium lotæ & eli-
xatæ in decocto Hordei ℥℥ ſ.
Farinz hordei ℥ ij.
Amygdal. dulcium, Pineorum ana ℥ j.
Seminum Meloni cucurbitæ recent. ana ℥ ℥ ſ.
Semia inaciſa macerentur decocto teſtudinis &

adde farinam: reliqua miſce, & adice Sacchari
albiſſimi ℥ iv. tepide paſta coquatur. Fiant boli.
Heurnius.

Aliu.

R. Pulpamenti capi, perdicis ana ℥ ij.
Pulv. diarrhod. abbatis, diamarg. frig. ana ℥ j.
Pinearum contularum & aqua roſata mace-
ratarum ℥ j.
Sacchari aqua roſata & borragin. diluti quod
ſatis ſit: fiat Placenta. *Heurnius.*

Ovum Lombardicum.

R. Vini & aque partes æquales,
Aque roſatæ cochlearæ j.
Vitellos ovorum N. ij.
Sacchari quod ſatis eſt, & parum Cinnamomi.
Sic parant Belgæ illud quod Ovum Lombardi-
cum vocant, quod ſanguinem & ichorem præ-
bet benignum. *Idem.*

Congelatum.

Capus in minutas partes ſcinditur, cum pau-
ca carne vitulina ex aqua & vino coquitur dum
ab oſibus cedat caro: colo traducitur juſ, pin-
guedo reſtagnans abſtergeretur, & iterum coqui-
tur, & tribus libris juſis una ſacchari additur &
Cinnamomi ℥ j. Saccharo diluto injiciuntur al-
bumina duo ovorum ritè concuſſa, ac parum ſi-
mul coquantur, mox colantur quinq; vel ſex-
ties juxta ignem. *Idem.*

*Panis medicamentofus, contra
vertiginem.*

R. Zingiberis albi, Caryophyllorum ana ℥ ℥.
Panis triticici optimi ℥ j. ℥.
Omnia ſimul contuſa miſce cum aqua vite opti-
ma. Coque iterum, ut panis fiat. Hunc panem
comedat maò. *Theophr. Paracelſus.*

Confeſſio Anifi laxativum.

Confeſtum Anifi laxativum ſit ſcammonio
cum ſaccharo mixto, vel maceratione anifi, in a-
qua, in qua ſcammonium fuerit diſſolutum. *F*

**DE COLORANDO SAC-
charo, in concinnandis
confeſtis.**

*Ad ſaccharum rubro colore tin-
gendum.*

R. Praſiliſi tritici, vel Sandali rubri, vel
Rad. rubiæ, vel Granorum tinctorum ℥ j.
Aluminis Rochæ ℥ ℥ ſ.
Aque ℥ vj.

Infundantur duo hæc in petia ligata in dicta a-
qua per dies ſex, deinde caleſcant ad ignem levi-
ter: & cum ea aqua ſaccharum coquatur. Vel
confeſtis jam abſolutis, ſenſim in ahenò calenti-
bus aſpergitur. *Theſaurus Aromatariorum.*

Ad ſaccharum viridi colore tingendum.

R. Succu Caulium, vel ſuccu Anethi, vel ſuccu
Solani, vel ſuccu Rutæ quantum ſufficit.
Hoc confeſta jam abſoluta, atq; adhuc in ahenò
calenti

calentia asperguntur: vel saccharum unâ cum A
succo coquitur, &c. *Idem.*

Ad saccharum flavo colore tin-
gendum.

Confecta jam absoluta, atq; adhuc in aheno
calida, diluto rhabarbari vel croci asperguntur.

Ad saccharum colore caruleo
tingendum.

R. Succu baccarum Sambuci, vel Florum fru-
menti, in aceto vel vino dilutorum q.l. quo con-
fecta adhuc calentia asperguntur.

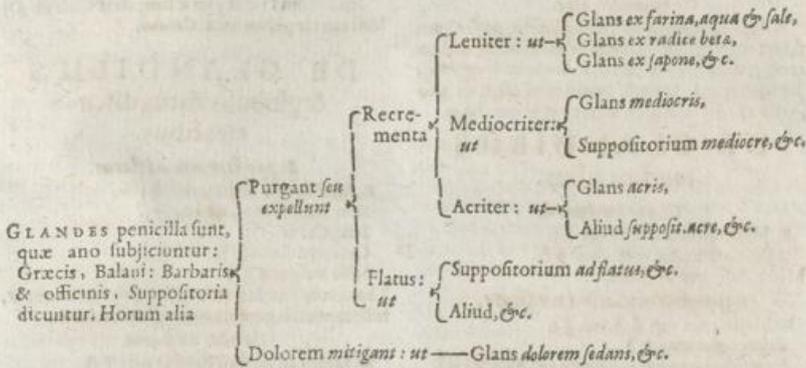
Ad saccharum colore purpureo
tingendum.

R. Succu florum ireos q.l. & cum eo saccha-
rum coque.

Ad saccharum colore nigro tin-
gendum.

R. Succu Juglandium, vel Gallarum, vel Myro-
balanorum in aceto dilutorum quantum suffi-
cit, quo aspergatur saccharum. Quod si voles va-
ricolora reddere confecta in vicem modò hunc,
modò illum colorem asperge. *Colonianfes.*

DE GLANDIBUS & SUPPOSITORIIS,
Sectio XLIV.

DE GLANDIBUS B
lenibus.

GLANDES lenes ex farina hordei, aut tri-
tici, aut filiginis, ex aqua in massam reda-
cta, & modico sale condita: aut ex saponis
albo, aut ex pinguedine suilla salis: aut ex betæ
vel brassicæ, vel Mercurialis caule, sine radicibus
oleo inunctis, & modico sale respersis.

Glans lenis.

R. Farinæ hordei vel tritici, Aquæ coctæ, Sa-
lis parum ana quantum sufficit.

Fiant glandes, annularis digiti instar longæ, &
siccantur. Tempore usus, in oleo intinguntur,
atque in alyum induntur. *Andernacus.*

Glans ex radice Betæ.

R. Radicem Betæ, vel Mercurialis.
Fingatur indicis, aut annularis, aut minimi digiti
modo longæ & crassæ, oleoque intincta, & sale a-
spersa, inferius indatur.

Glans lenis, alia.

R. Saponis albi ℥. ℥. vel si adultior est. ℥. j.
Glans indicis aut digiti modo longæ crassaq; aut
tenacior fiat. *Idem.*

Alia.

R. Carnis suille, pinguis, salis & concisæ
quantum sufficit.

Glandem minimi digiti instar longam parabis,
& subter alyum adhibebis. *Idem.*

Aliud suppositorium lenis.

R. Mellis probe cocti ℥. ℥. vel ℥. j.
Glans instar indicis digiti longa crassaq; confi-
ciatur. *Idem.*

C DE GLANDIBUS ET
globulis lenioribus.

R. Ficum N. j.

Invertatur, & in glandis formam redigatur, in-
daturque.

Globulus excrementa ducons, lenis.

R. Mellis concreti, vel Massæ ex farina tritici,
vel hordei ex aqua coactæ ℥. ij.

Salis communis ℥. j.

D Redigantur in globulum crassitie digitalis, aut
pollicaris, qui ad Solem aut fornacem siccetur.
Ubi usus necessitas adfuerit, oleo vel butyro in-
tingantur, ac in alyum sic penitissimè demittantur.
Andernacus.